

Nemzetközi fizetési mérleg

A „mérleg” a gazdasági életben gyakran használt elszámolási, összehasonlítási módszer, amely egy-egy gazdasági jelenséget úgy vizsgál, hogy az erőforrásokat és a felhasználást — tételesen részletezve — szembeállítja egymással. Így kiderül: hiány, vagy felesleg mutatkozik-e? Minden évben összeállítják pl. a legfontosabb anyagok, termékek népgazdasági mérlegét, a munkérő mérlegét stb.

A nemzetközi fizetési mérleg az ország egy év alatti külföldi pénzkifizetéseinek és külföldről származó pénzbevételeinek szembeállítása. A különbözötételek felsorolása után elkészítik az egyenleget, ami nem más, mint a mérleg két oldalának, a bevételek és kiadások végösszegeinek különbsége. Az egyenleg aktív, ha a bevételek meghaladják a kiadásokat, míg ellenkező esetben passzív.

Milyen tételek szerepelnek a nemzetközi fizetési mérlegben? Legjelentősebb a külföldre szállított és a külföldről vásárolt áruk értéke. Ezeket a kereskedelmi bevételeket és kiadásokat külön is számba veszik és külkereskedelmi mérlegnek nevezik. Ez összegszerűen a fizetési mérleg legnagyobb része. Az ország nemzeti jövedelmét alkotó terméktömegben vannak olyan áruk, amelyeket az országban nem használnak fel, s ugyanakkor szükség van egy sor olyan termékre, amelyeket az országban nem állítanak elő. Hazánk pl. gyógyszereket, műszereket stb. sokkal többet termel, mint amennyit felhasználhatunk, míg pl. vasérc-, kokszt-, pamut- stb. szükségletünket leginkább külföldről fedezzük. Így a nemzeti jövedelem egy része a külkereskedelemben kicsérlődik. Magyarország nemzeti jövedelmének kb. egyharmadát cseréli más termékekre, ami magas aránynak számít és azt jelenti, hogy a külkereskedelem lényegesen befolyásolja az ország egész gazdasági életét.

Nemzetközi pénzmozgás

keletkezhet úgy is, hogy egy ország beruházásokat végez más ország területén. Ilyesmire pl. segély keretében kerülhet sor (mint az asszuáni gát építése Egyiptomban a Szovjetunió által), vagy ha több ország, közös használatra létesít beruházást más ország területén. Az ilyen nemzetközi tőkemozgás, valamint a törlesztésekkel, továbbá az esetleges kamat- vagy osztalékiegyenlítésével összefüggő fizetések szintén szerepelnek a nemzetközi fizetési mérlegben.

Az áruk szállításával, a biztosítással stb. járó szolgáltatások, az ajándékozás, örökösödés, a diplomáciai képviselők fenntartása mind szükségesnek tesznek országok közötti fizetéseket, s így szerepelnek a nemzetközi fizetési mérlegben. Jelentősek lehetnek az idegengazdasággal összefüggő tételek is.

Egy ország fizetési mérlegében természetesen sok országgal kapcsolatos fizetések szerepelnek. Hazánk fizetési mérlege is tartalmaz szocialista és kapitalista országokkal kapcsolatos tételeket. Ami a szocialista országokat illeti, nem szükséges, hogy mindegyikkel külön-külön fizetési egyensúlyban legyünk. Az ún. kliring elszámolási rendszer lehetővé teszi, hogy az egyes országokkal kapcsolatos tartozásainkat más országokkal fennálló követeléseinkkel egyenlítsük ki. Ez a lehetőség kapitalista országokra nem vonatkozik, velük országonként kell megteremteni a tartozások és a követelések egyensúlyát.

Hazánk gazdasági helyzetének szilárdsága abban is tükröződik, hogy nemzetközi fizetőképességünket a legbizalmasabb, a legnagyobb biztonságra törekvő tőkés cégek, országok sem vonják kétségbe. Ugyanakkor nagyon fontos, hogy maximális importtakarékos-sággal és a tervben megszabott exportfeladatok pontos és megfelelő minőségű teljesítésével is tovább javítsuk nemzetközi fizetési mérlegünket.

(B. Gy.)

Jó napot. Magyarország!

Ezzel a címmel 64 oldalas, gazdagon illusztrált, színes füzet jelent meg a Szovjet Híradó április 4-i, ünnepi számának mellékleteként. A Novosztij sajtótügyénkösség gondozásában megjelent kis füzetben visszaemlékezéseket találunk olyan kimagasló szovjet politikai és közéleti személyiségek tollából, mint R. Malinovszkij marsall, a Szovjetunió honvédelmi minisztere, aki „A magyar nép szabadságáért” című cikkében visszaidézi a felszabadulás napjait; továbbá P. Fedoszejev akadémikus, a Szovjet-Magyar Baráti Társaság elnöke, aki „Örök barátság” címmel méltatja a két nép megbontathatatlan barátságát, együttműködését és történelmi kapcsolatát.

A költészet napja szegedi eseményei

A költészet napja alkalmából rendezett szegedi ünnepségek április 9-én kezdődnek. Este 7 órakor író-olvasó találkozó színhelye lesz a Zeneművészeti Szakiskola nagyterme. Itt Benjámin Lászlóval, Budai Ferencel, Nagy Lászlóval és Simai Mihállyal találkozhatunk majd a szegedi verszeretők. Előadást tart dr. Szauder József tanszékvezető egyetemi tanár. Közreműködik Mádi-Szabó Gábor, Demjén Gyöngyvér, Csikos Gábor, Hógye Zsuzsa, Szabó Miklós, Király Levente és Csala Benedek, a Szegedi Nemzeti Színház tagjai. Rendező Sándor János.

Író-olvasó találkozó

Ünnepváró falvakban

Régi emberi szokás: az ünnepváró legszebb öltözetével tiszteli meg a jeles napot. A faluk ősi hagyománya is, hogy frissen meszelve, tisztára söpörve, virágosan fogadják a nép bensőséges ünnepét. A felszabadulás 20. évfordulója nemcsak az emlékezés országos ünnepnapja, egyben új történelmünk teremtő erejének felmérése is. Mivel gazdasági húsz esztendő? — helyi kiállítások, műsoros rendezvények szólnak erről.

A legszebb köszöntő

Dorozsmán vasárnap nyitották meg a község húszéves fejlődését bemutató kiállítását. A tanácsháza nagytermében szépen elrendezett, témakörök szerint csoportosított képek sora szemlélteti a termelőszövetkezet, a gépállomás, az állami gazdaság, a földművesszövetkezet, az iskolák, a népművelés húszéves eredményeit.

Nemcsak impozáns vagy kedves pillanatokat örökítenek meg a fényképes tablók, hanem tartalmazzák két évtized teremtő munkáját is. Grafikonok, számok jelzik, mivel gazdagodott a község.

A gondosan, ízlésesen rendezett kiállítás beszédes gyűjtőlencsége 20 éves szabadságunknak. Az egyik tábló a bölcsődét, mozt, a buszközeledést, a felszabadulás óta épült 435 családi házat szemlélteti. A gépállomás fejlődését csupán egyetlen adattal érzékeltetjük: a vagyoni érték 1948-ban 400 ezer forint volt, most pedig 67 millió 783 ezer forint. Mozgalmas képek szólnak az iskolai élet sokszínűségéről. A tanulók létszáma 1952 és 64 között csaknem megkétszereződött, 700-ról 1300-ra növekedett.

Több ruha, élelem

Számos kép, grafikon, valódi árucikkek szemléltetik a kiskereskedelmi és vendéglátóipari áruforgalmat. Ez legközvetlenebbül fejezi ki a lakosság életszínvonalának növekedését. Ime néhány adat: 1964-ben 2 millió 700 ezer forinttal több ruhát, csaknem 6 millióval több élelmiszert, 5 millió forinttal több vegyiparcikket vásároltak a dorozsmaiak a földművesszövetkezeti boltokban, mint 1960-ban.

B. Ö.

Magyar—szovjet fegyverbarátság

A szovjet küldöttség látogatása a szegedi helyőrségnél

A felszabadításunkért küzdött szovjet harcosok Szegeden tartózkodó hattagú küldöttsége A. J. Jakovlev altábornagy vezetésével pénteken délelőtt dr. Kovács Lajosnak, a megyei pártbizottság főelőadójának és Deák Bélának, a városi pártbizottság osztályvezetőjének társaságában a szegedi honvéd helyőrséget kereste fel. Itt a helyőrség parancsnoka és a helyőrség vezető tisztjei meglepetéssel fogadták és köszöntötték a szovjet vendégeket.

A kötetlen, baráti eszmecserében felelevenedtek a

húsz év előtti harcok is. A szovjet vendégek és a magyar vendéglátók méltatták a szovjet és a magyar hadsereg fegyverbarátságának jelentőségét. Megtekintették a csapatmúzeumot, ahol érdekes dokumentumok mutatják be az alakulat történetét.

A vendégek találkoztak a helyőrség katonáival, s tudományos alaposzággal vázolták fel a felszabadító harcok hadmozdulatait. Választottak a katonák kérdéseire, majd megnézték a honvédek elhelyezését, klubjukat, ahol kellemesen tölthetik szabad idejüket. A tapasztalatokról elismeréssel szóltak.

A szovjet delegáció tegnap délután 3 csoportra oszlott és Makóra, Hódmezővásárhelyre, Szentesre látogatott.

Egyetemi Hét Szegeden

Hazánk felszabadulása 20. évfordulója alkalmából a József Attila Tudományegyetem ünnepi Egyetemi Hetet rendez. Az ünnepségsorozat ma kezdődik. Délelőtt fél 10 órakor dr. Szabó Zoltán, az egyetem rektora megnyitja az aulában az egyetem 20 éves fejlődését bemutató kiállítást. Április 6-án, kedden este 7 órai kezdettel a Ságvári gimnázium dísztermében ünnepi hangversenyt rendez a Ságvári gyakorló általános iskola és gimnázium. Csütörtökön, 8-án este 7 órai kezdettel a Tisza Szálló hangversenytermében József Attila emléket tartanak, a költő születésének 60. évfordulója alkalmából. Az irodalmi estet dr. Szauder József egyetemi tanár nyitja meg, majd a költő munkásságát dr. Tamás Attila tanszékvezető docens méltatja. Közreműködik Csikos Gábor, a Szegedi Nemzeti Színház tagja, Szentpál Mónika előadóművész, Jó Csilla, Bodás Péter, Delley József és az egyetem énekkara, valamint szavalókórusa. Vezényel Kertész Lajos.

Az Egyetemi Hét az egyetemi fiatalok szerzői estjével zárul. Az irodalmi estet április 10-én a Ságvári gimnázium dísztermében este 8 órai kezdettel rendezik meg.

Szovjetunió Hőse kitüntetés. Egysége Sz. Kolcsuk hadseregéhez tartozott.

A harcok során a fasiszták ellen küzdő magyar partizáncsoporttal is találkozott.

— A magyar partizáncsoport részt vett a fasiszták elleni támadásban is és segített. Ezt nem felejtjük...

Beszél arról, hogy a dolgozó magyar emberek barátként fogadták a szovjet katonákat, akik fáradtan, lőporfüstösen, harcokban vérére, sok megpróbáltatás után érkeztek. Nem volt kenyér és kukor a magyar házakban, mert mindent elraboltak a fasiszták. A szovjet katonák megosztották kis kukor- és kenyéradagjukat. Magyarok, akik közül jónéhányat elbódított a vad, ellenséges propaganda, a háború napjaiban kezdtek ismerkedni a szovjet emberekkel.

Sz. V. Fedotov 1959-ben járt Magyarországon. Most újból itt van, és a valóság tényeiből megállapítja: a magyar nép kommunista pártjának vezetésével eredményesen építi a szocializmust, ami nem egyszer nehéz.

V. GLUSKOV

alezredes. A magyarországi harcokban alegységparancsnokként vett részt. Hét-ken át harcolt Budapest felszabadításáért.

— A házak pincéin át nyomultunk előre. Szinte minden házárt, háztömbért meg kellett küzdeni... S a pestiek a pincében? Sápadtak, éhesek voltak. Amikor szabad lett egy háztömb, egy utca, a harcok percnyi szünetében mondtuk: nincs már fasiszta, nyilas, lehet szívni egy kis friss, szabad levegőt. Az elcsigázott pestiek kezdetben hitték is, meg nem is,

fiatalon kezdett harcolni. Most 43 éves és megjárta a szovjet hadsereggel Ausztriát is. Édesapja szintén küzdött a Szovjet Hadseregben és 1943-ban a Moszkva—Leningrád közötti területen vesztette életét.

— Apám elesett és én — tör fel belőle mélyről — helyette is harcoltam.

V. M. Gluskov a szovjet hadsereg aktív tisztje, fontos beosztásban van. Krasznodárbán él feleségével, fiával és lányával. A szolgálat után ő is, mint minden jó apa, térdén lovagoltatja gyermekeit. Ez is a béke. Milliók és milliók vágya, akarata V. M. Gluskov alezredes is: a gyermekek, az új felnövő nemzedék soha többé ne ismerje meg a háború borzalma.

P. KOPYLOV a Szovjetunió Hőse, tartalékos százados. A Szovjetunió kereskedelmi életében visel tisztséget. Az orenburgi kerület Abdulina városában él családjával.

Huszomhárom éves korában, 1944-ben kapta meg a Szovjetunió Hőse kitüntetését. A Debrecen körüli harcokban is részt vett, mint tankistaegység parancsnoka. Debrecen térségében súlyos tankcsata dúlt napokon át. P. I. Kopylov több fasiszta tankot, páncéltörőt megsemmisített. Az ő hősiességének köszönhető, hogy egy szovjet harci egység nem került a megsemmisítés sorsára. Az itteni harcban súlyos fejsérülést szenvedett, látását is elvesztette hosszabb időre. Bajtársai mentették meg a tűzvonalból. Mikor magához tért, közölték vele, hogy megkapta a Szovjetunió Hőse kitüntetését. De mindjárt kérdezett is: győztünk-e a csatában? A válasz, ami akkor felvidította: igen volt.

Felgyógyulva tovább harcolt. Említi Balassagyarmatot, ahol szintén magyar emberekkel kötött barátságot. Fényképet is cseréltek. Sajnálta, hogy a fényképre nem írták rá a magyar barát nevét és így nem tud vele találkozni, levelezni. További mondatai a hazánk felszabadulásáért küzdött szovjet katonák érzéseit fejezi ki:

Maradandók a húsz évvel ezelőtti találkozások a magyar emberekkel. Mos újból beszélgetünk. Múltról, jelenről, jövőről. Ezek az újabb találkozások ugyancsak felejthetetlenek, erősítik a szétéphetetlen testvéri barátság szálait.

A. KIJALVIN,

tartalékos szakaszvezető. A magyarországi felszabadító harcok, tomboló csaták részese. Most 40 éves és 18 éves korában egy felderítőraj parancsnokaként állandóan az első frontvonalban küzdött.

Harc és harc volt akkor a része. A kis pihenőkben barátkozott a magyar emberekkel. Örül, hogy ismét, két évtized múltán szót válthat velük, hogy begyógyultak a háborús sebek.

A. V. Kijalvin fényképeket vesz elő és mutatja. Szárnyashajókat ábrázolnak. Ő is egyik készítője ezeknek Gorki városában, a Vörös Szomorvo gyárban.

— Hajószerező vagyok ott. Szép a munkám... Ha szárnyashajókat látok a vízen, akkor meleg-ség jár át: ezt is a mi gyárunk készítette.

Aztán szeretettel, mosolyogva a családjáról beszél. Feleségéről, fiáról, lányáról. A harcok rég elcsitulnak. De emlékezni kell rá, hogy még jobban becsüljük a márt. A békét. A szabad életet.

MORVAY SÁNDOR

